

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΚΛΑΔΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, Ἀθήνα - Τηλ.: 210.7272.288

Fax: 210.7272.251, e-mail: theologia@ecclesia.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Κυκλοφόρησε τὸ νέο τεύχος τοῦ περιοδικοῦ *Θεολογία* (τόμος 84, τεύχος 4, Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος 2013), τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει τὸ Β' Μέρος τοῦ ἀφιερώματος «Ὁρθόδοξη θεολογία καὶ διαθρησκειακὸς διάλογος». Στὸ *Προλογικὸ* σημείωμα, μὲ τίτλο «Ταυτότητα καὶ Ἑτερότητα σὲ ἓνα μεταβαλλόμενο κόσμος», ὁ Σταῦρος Γιαγκάζογλου ἐπιχειρεῖ νὰ ἀναδείξει τὴν πολὺπλευρη σημασία, ἀλλὰ καὶ τὴ θεολογικὴ νοηματοδότηση τῆς ἑτερότητας, ὅπως αὐτὴ σαρκώνεται στὸ πρόσωπο κάθε ξένου καὶ διαφορετικοῦ στὸ πλαίσιο τῆς διαρκῶς μεταβαλλόμενης ἐποχῆς μας. Στὸ πρῶτο κείμενο τοῦ ἀφιερώματος, μὲ τίτλο «Ἐκκλησία ἐν Διαλόγῳ», ὁ π. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς ἐπιχειρεῖ νὰ περιγράψει τὴ θεολογικὴ σημασία τοῦ διαλόγου εἰδικὰ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ γενικὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων μὲ ἀφετηρία τὸν διαλογικὸ τρόπο ζωῆς τῶν Χριστιανῶν ὡς Ἐκκλησία ἐν διαλόγῳ στὴν πατερικὴ ἐποχὴ καὶ γραμματεία. Ὁ π. Αὐγουστίνος Μπαϊραχτάρης στὸ μελέτημά του «Ὁ δεκάλογος τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ θρησκευτικοῦ πλουραλισμοῦ», περιγράφει τὸν σκοπὸ καὶ τὶς θεμελιώδεις ἀρχές τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου στὸ σύγχρονο πολυπολιτισμικὸ περιβάλλον, παρουσιάζοντας συνοπτικὰ τὸν λεγόμενο «δεκάλογό» τοῦ διαλόγου, ὅπως αὐτὸς ἔχει διαμορφωθεῖ στὸ πλαίσιο τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης καὶ στὴν προοπτικὴ τοῦ διαλόγου τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ τὶς ἄλλες θρησκείες. Ὁ Νικόλαος Δημητριάδης, στὸ ἄρθρο του «Ἡ Ὁρθόδοξη συμβολὴ στὴ θεμελίωση τοῦ θεμιτοῦ τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου στὴν παγκόσμια χριστιανικὴ ἱεραποστολική» ἀποπειρᾶται νὰ ἀναδείξει τὸν ἐπιτακτικὸ χαρακτῆρα τῆς σχέσης τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου μὲ τὴν ἱεραποστολικὴν στὸν ἀπόηχο τῆς αὐξήσεως τῶν κρουσμάτων βίας παγκοσμίως στὸ ὄνομα τῆς θρησκείας. Ἡ Μαρία Βrun στὴ μελέτη της «Ἡ συμβολὴ τοῦ Μητροπολίτου Δαμασκηνοῦ (Παπανδρέου) στοὺς Διαθρησκειακοὺς Διαλόγους» ἐξετάζει τὸν σημαντικὸ ρόλο ποὺ διαδραμάτισε ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Δαμασκηνὸς στοὺς διμερεῖς διαθρησκειακοὺς διαλόγους μὲ τὸν Ἰουδαϊσμὸ καὶ τὸ Ἰσλάμ. Στὸ ἄρθρο ποὺ ἀκολουθεῖ, μὲ τίτλο «Διάλογος

Ὁρθοδόξων καὶ Ἰουδαίων θεολόγων στὴν ἱστορία καὶ στὸ παρὸν», ὁ Ἰωάννης Καραβιδόπουλος ἐπιχειρεῖ μιὰ κριτικὴ καὶ σφαιρικὴ ἐπισκόπηση τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ἰουδαίων θεολόγων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων του. Ὁ Ἀστέριος-Εὐάγγελος Κεχαγιᾶς στὸ μελέτημα ποὺ ἀκολουθεῖ, μὲ θέμα «Οἱ διαθήκες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: Ἀνιχνεύσεις γιὰ μιὰ θεολογία τῶν θρησκευτῶν» ἀναζητᾷ ἓνα κατάλληλο πλαίσιο γιὰ μιὰ θεολογία τῶν θρησκευτῶν, λαμβάνοντας ὡς ἀφητηρία συγκεκριμένες περιπτώσεις διαθηκῶν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη (λ.χ. μεταξὺ Θεοῦ καὶ Νῶε, Θεοῦ καὶ Ἀβραάμ, κ.λπ.). Ὁ Δημήτριος Κεραμιδᾶς στὸ ἄρθρο του «Διαθρησκειακὸς διάλογος καὶ θεολογία τῶν θρησκευτῶν. Τὸ παράδειγμα τῆς ρωμαιοκαθολικῆς θεολογίας» ἐπιχειρεῖ νὰ προσφέρει μιὰ πανοραμικὴ παρουσίαση τῆς ἐξέλιξης τῆς θεολογίας τῶν θρησκευτῶν στὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία πρὶν καὶ μετὰ τὴν Β' Βατικανὴ Σύνοδο στὸ πλαίσιο τῆς σκέψης σημαντικῶν θεολόγων (ὅπως οἱ Jean Danielou, Yves Congar, κ.ἄ.) καὶ Συνοδικῶν Διατάξεων καὶ Ἐγκυκλίων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας στὴν προοπτικὴ τοῦ ζητήματος γιὰ τὴν σωτηρία τῶν μὴ χριστιανῶν. Ὁ Bishara Ebeid στὸ ἄρθρο του «Ὁ Ἐπίσκοπος Sulaiman al-Gazzi, ἓνας θεολόγος ποιητῆς στὴν ἐποχὴ τῶν Φατιμιδῶν» προσφέρει σὲ μετάφραση ὀρισμένα σημαντικὰ κείμενα τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ τῆς Γάζας (10^{ος} καὶ 11^ο αἰῶνας). Ὁ Peter Kazaku στὸ ἄρθρο του «New Hermeneutics in Modern Arab Muslim Thought? The paradigm of Nasr Hamid Abu Zayd» συζητᾷ σύγχρονες ἐρμηνευτικὲς τάσεις στὸ πλαίσιο τῆς μουσουλμανικῆς σκέψης. Στὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ, μὲ τίτλο «Διαπιστώσεις γιὰ τὸ Συριακὸ ζήτημα», ὁ Ἐπίσκοπος Πύργου Ἡλίας τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας ἀποπειρᾶται σύντομη θεώρηση καὶ σχολιασμὸ τῶν πρόσφατων δραματικῶν ἐξελίξεων στὴ Συρία καὶ τῆς θέσης τῶν Χριστιανῶν στὴν περιοχὴ. Ὁ Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος στὸ ἄρθρο του «Σύγκρουση ἢ διάλογος θρησκευτῶν καὶ πολιτισμῶν;» ἐξετάζει, μεταξὺ ἄλλων, τὶς κυρίαρχες θεωρίες (π.χ. πολιτιστικὸς ἀνομοιομορφισμὸς, κ.λπ.) ποὺ συνδέονται ἄμεσα μὲ τὸ ζήτημα τοῦ διαλόγου τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτιστικῶν ταυτοτήτων. Ὁ Κώστας Μυγδάλης στὸ κείμενό του «Πολιτικὴ καὶ Διαθρησκειακὸς Διάλογος. Τὸ παράδειγμα τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνέλευσης Ὁρθοδοξίας» παρουσιάζει τὴ συμβολὴ τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Συνέλευσης στὸν Διαθρησκειακὸν Διάλογο. Στὸ μελέτημα ποὺ ἀκολουθεῖ, μὲ τίτλο «Πολιτικοὶ ἀνταγωνισμοὶ καὶ ἀντιπαραθέσεις στὴν καθολικὴ ἱεραποστολὴ στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία στὸ τέλος τοῦ 19^{ου} – ἀρχὲς τοῦ 20^{ου} αἰῶνα» ὁ Θεοδόσιος Κυριακίδης ἐξετάζει τὴν ἀντιπαλότητα μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν (Ἀυστρία, Γαλλία κ.λπ.) τοῦ 19^{ου}-20^{ου} αἰῶνα στὸ πεδίο τῆς ἱεραποστολῆς μὲ βάση σχετικὸ ἀρχεϊκὸ ὕλικό. Στὸ πρῶτο κείμενο τῆς στήλης *Ἰδιόμελα*, μὲ τίτλο «Συζητώντας μὲ τὸν 'ἀλλόθρησκο': Διδάγματα ἀπὸ τρεῖς λογοτεχνικὲς 'στιγμὲς'

χριστιανο-ισλαμικῆς ἐπιτέλεσης» ὁ Δημήτριος Οὐλῆς λαμβάνει ἀφορμὸ ἀπὸ τρία λογοτεχνικὰ κείμενα («Ὁ Ξεπεσμένος Δερβίσης» τοῦ Παπαδιαμάντη, «Ὁ Καπετὰν Στέλιος καὶ ὁ Βασίφ Ἐφέντης» τοῦ Φ. Κόντογλου, κ.ἄ.), γιὰ νὰ ἀνιχνεύσει ἐρμηνευτικὰ τὶς ἀνυποψίαστες ὠσμώσεις καὶ συνάφειες μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἰσλάμ. Ὁ Θανάσης Ν. Παπαθανασίου στὸ δεύτερο κείμενο τῆς στήλης, μὲ τίτλο «Ἐλπίδα: Ἡ πνευματικὴ ἀνοδος ὡς κάθοδος» ἐπικεντρώνει τὴν προσοχὴ του στὴ χριστιανικὴ ἐλπίδα ὡς πρὸς τὴν ἱστορία καὶ τὴν ἀπελπισία. Στὴ στήλη *Παρεμβάσεις* φιλοξενεῖται ἀρχικὰ τὸ κείμενο τοῦ Λάμπρου Σιάσου, μὲ τίτλο «Ἡ θεολογία τοῦ σπερματικοῦ λόγου ὡς ἀρχετυπικὸς ὑπογραμμὸς γιὰ τοὺς παντοίους διαλόγους (πρὸς κοσμοαυτοκράτορες, ἀνακτοβούλια, αἰρετικούς, εἰδωλολάτρες, ὀργανικούς ἐπιστήμονες) τοῦ πάλαι καὶ τοῦ νῦν», ὅπου ὁ συγγραφέας ἀπαντᾷ κριτικὰ σὲ προγενέστερο μελέτημα τοῦ Καθηγητῆ Γεωργίου Μαρτζέλου ὡς πρὸς τὴν περὶ σπερματικοῦ λόγου θεωρία τοῦ φιλόσοφου καὶ μάρτυρος Ἰουστίνου, τὸ ὁποῖο δημοσιεύτηκε στὸ Α' Μέρος τοῦ ἀφιερώματος (*Θεολογία* 2/2013). Ἀκολουθεῖ τὸ κείμενο τοῦ Κωνσταντίνου Δεληκωσταντῆ, μὲ θέμα «Τὰ Θρησκευτικὰ στὸ σύγχρονο σχολεῖο: Μάθημα γιὰ ὅλους ἢ διαφορετικὰ μαθήματα γιὰ ξεχωριστὲς ομάδες;», μὲ τὸ ὁποῖο διερευνᾶται ἡ φυσιογνωμία καὶ ὁ χαρακτήρας τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὸ σύγχρονο σχολεῖο, ὅπως ἀποτυπώνεται στὸ νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν στὰ Θρησκευτικὰ Δημοτικοῦ καὶ Γυμνασίου. Τὸ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ συμπληρῶνεται μὲ τὶς πλούσιες μόνιμες στήλες του. Τὰ *Θεολογικὰ Χρονικὰ* ὅπου περιλαμβάνονται ἀναφορὲς σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, θεολογικὰ γεγονότα, ἀνακοινωθέντα καὶ πορίσματα συνοδικῶν συνδιασκέψεων, τὰ *Περιοδικὰ Ἀνάλεκτα*, ὅπου γίνεται σύντομη ἐπισκόπηση τῶν ἐλληνικῶν καὶ ξένων θεολογικῶν περιοδικῶν, τὸ *Βιβλιοστάσιον*, ὅπου δημοσιεύονται βιβλιοκριτικὰ δοκίμια καὶ παρουσιάσεις θεολογικῶν μονογραφιῶν, βιβλίων καὶ λοιπῶν ἐκδόσεων καί, τέλος, τὸ *Ἀναλόγιον*, ὅπου δημοσιεύεται ἐνημερωτικὸ δελτίο πρόσφατων θεολογικῶν ἐκδόσεων.

Τὸ ἐπόμενο πρῶτο τεῦχος τῆς *Θεολογίας* γιὰ τὸ ἔτος 2014 θὰ εἶναι ποικίλης θεολογικῆς ὕλης καὶ θὰ κυκλοφορήσει τὸν προσεχῆ Ἰούνιο.